

REEDS TWEE JAAR GELEDEN IN CORONATIJD AANGEBRACHT

Plaquette verzetsstrijders in de Westering

Op maandag 4 mei 2020 werden voor de 75e keer de gevallen in de oorlog herdacht. Ter gelegenheid daarvan bevestigden medewerkers van ijzerhandel Baltus en vrijwilligers van de Historische Kring Bussum een plaquette met de namen van 11 Bussumse verzetsstrijders aan de zijwand van het huis van Aagje de Vries, Fokke Bleekerstraat 1. Dit gebeurde om 10 uur 's morgens zonder publiek, omdat de coronamaatregelen op dat moment geen publieke belangstelling toelieten.

De plaquette

Voor deze plek in de wijk Westering is gekozen omdat de straten daar vernoemd zijn naar de verzetsstrijders. Op de hoek van de Fokke Bleekerstraat en de P.M.R. Versteeghstraat ligt voor de plaquette een klein plantsoentje. De plaquette vermeldt behalve de namen ook geboorte- en sterfjaar

en kort de verzetsdaden van tien mannen/jongens en een vrouw, die allen in de oorlog omkwamen. Onder hen zijn drie leden uit hetzelfde gezin: Herman en Hugo Ruys en hun vader Gerrit.

De namen

De namen zijn: Cornelis van den Berg (1909 -1943), Fokke Bleeker (1892 -1942), Jan Bottema (1908 - 1944), Elise Dammers (1921 -1945), Tijmen B. Huurman (1891 -1942), Johan L. Kemper (1922 - 1943), Gerrit Ruys (1888 -1945), Herman Ruys (1923 - 1943), Hugo F. Ruys (1924 -1945), Jan Thijssen (1908 -1945), Pierre M.R. Versteegh (1888-1942). Hier volgt het levensverhaal van een van hen: Elise Dammers.

Elise Dammers

Elise (Lies) werd op 27 mei 1921 geboren. Haar ouders woonden vanaf 1915 in een prachtig vrijstaand huis aan de Koningin Emmalaan 17a in Het Spiegel. Lies ging naar de Koningin Emmaschool en vervolgens naar de Gooische HBS. Nadat ze haar HBS-diploma had behaald, ging ze Medicijnen studeren in Amsterdam.

Verzet

Tijdens het verloop van de Tweede Wereldoorlog kreeg de Joodse bevolking te maken met een toenemend aantal beperkende maatregelen. Liesje (zoals Elise werd genoemd) deed verzetwerk. Zo bracht ze Joodse kinderen naar onderduikadressen en zorgde voor valse persoonsbewijzen en voedselbonnen. Haar moeder verborg in het ouderlijk huis aan de Koningin Emmalaan twee Joodse onderduikers: de

■ Elise Dammers (Beeldbank WO2 van het NIOD)

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Herdenken en blijven herdenken

Bij het Monument voor de Gevallen is Bussum jaarlijks twee minuten stil. Beeldhouwer Nicolaas van der Kreek (wiens dochter Greetje model stond) verbeeldde de in zichzelf gekeerde vrouw die man, zoon of verloofde offerde. In haar handen bloemen (voor bij een symbolisch graf) en het verzetskruis. Op de foto zien we burgemeester Haspels spreken bij de onthulling van het monument op 10 oktober 1949.

FOTO EN TEKST: GEMEENTEARCHIEF GOOISE MEREN

■ 4 mei 2020: de plaquette net voor de plaatsing

studente Sophia Elzas uit Amsterdam, net zo oud als Elise, en de 33-jarige Amsterdamse textielinkoper Mozes Cohen.

Opgepakt

Waarschijnlijk als gevolg van verraad werden Elise en de onderduikers op dinsdagochtend 18 april 1944 door rechercheur Spaans van de Sicherheits Dienst uit Den Haag op de Koningin Emmalaan 17a opgepakt. Sophia's ouders waren al op 5 maart 1943 naar Sobibór gedeporteerd en daar bij aankomst vermoord. Sophia en haar twee zusjes kwamen in Auschwitz om het leven. Mozes stierf op 20 januari 1944 in Dachau.

Lot Elise

Elise is waarschijnlijk eerst in het Oranjehotel in Scheveningen gevangen gezet. Vandaaruit is ze op 5 juni 1944 naar kamp Vught gedeporteerd. Vanuit Vught werd ze overgebracht naar de gevangenis in Harburg (vlak bij Hamburg). Daar zou Elise medegevangenen hebben geholpen bij het opzetten van een ontsnappingsroute. Ze werd

Wil je de plaquette zien?

Ga op het kruispunt van de Ceintuurbaan en de Laarderweg de Laarderweg op. Ga na 100 meter bij de Dekasupermarkt linksaf (P.M.R. Versteeghstraat). Na 100 meter zie je rechts de zijgevel met de plaquette.

■ Op 22 mei 1946 metselde burgemeester M. Fernhout de eerste steen in dezelfde gevel waarin nu de plaquette is aangebracht. Die herinnert eraan dat hier het eerste complex na-oorlogse woningen van Bussum tot stand kwam.

betrapt en op 9 september 1944 naar Ravensbrück gedeporteerd. Ruim drie maanden later overleed zij, nog geen 24 jaar oud, volgens de officiële rapporten aan tyfus.

Bronnen:

Bronnen: Historische Kring en artikel van Margreet de Broekert in Spiegelschrift nr. 29, april 2022.

■ Bij rode ster: huis met de plaquette, Fokke Bleekerstraat 1